

**अवैध दारुस प्रतिबंध घालण्यासाठी
समिती गठीत करण्याबाबत...**

**महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग**

शासन परिपत्रक क्रमांक : सीआरएम २००४/६०८/पोल-११,
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२, दिनांक: २३ फेब्रुवारी, २००५

पहा :- (१) शासन परिपत्रक क्र. सीएलएल ११०१/सीआर-१/
भाग-२ /इएक्ससी-२, दिनांक ६ डिसेंबर, २००२
(२) शासन परिपत्रक सीआरएम २००४/६०८/पोल-११,
दिनांक ५ जुलै, २००४

प्रस्तावना :- अवैध दारु निर्मिती व विक्रीवर पायबंद घालण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी शासन निर्णय/परिपत्रके निर्गमित केली आहेत. तथापि शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, सदर सूचनांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी केली जात नाही. यास्तव अवैध दारु धंद्यांच्या अनुषंगाने काढलेल्या आदेशांचे पालन होते की नाही हे पाहण्यासाठी तसेच या अवैध धंद्यांना परिणामकारकपणे आळा घालण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

निर्णय :- वर उल्लेखित दि.६ डिसेंबर, २००२ चे शासन निर्णय अधिक्रमीत करुन, प्रस्तावनेत नमूद केल्याप्रमाणे राज्यातील प्रत्येक तालुक्यात तहसीलदार यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात यावी. हया समितीत ५० % सदस्य हया महिला असाव्यात. समितीची रचना पुढीलप्रमाणे राहिल.

(१) तहसीलदार	-	अध्यक्ष
(२) वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र	-	सदस्य
(३) तालुक्यातील स्वयंसेवी संस्थांचे एक प्रतिनिधी आणि समाजातील एक प्रतिष्ठित नागरीक *	-	सदस्य
(४) उत्पादन शुल्क निरीक्षक/उपनिरीक्षक	-	सदस्य
(५) पोलीस स्टेशनचा ठाणेदार	-	सदस्य सचिव

२. या समितीवर आणखी शासकीय/अशासकीय सदस्य नेमावयाचा असल्यास जिल्हाधिकारी यांनी संबंधित जिल्ह्याचे पालक मंत्री यांच्याशी विचारविनिमय करुन योग्य तो निर्णय घ्यावा.

३. समितीचे कार्यक्षेत्र फक्त तालुक्यापुरतेच मर्यादीत राहिल. एका तालुक्यात एक अथवा जास्त पोलीस स्टेशन अस्तित्वात असल्यास सदर समिती संपूर्ण तालुक्यासाठी कार्यरत राहिल. समितीचे कामकाज हे शासनाने अवैध दारु बंदीच्या अनुषंगाने वेळोवेळी काढलेल्या आदेशांचे काटेकोरपणे पालन होते अथवा नाही हे पाहणे असेल. अवैध दारु धंद्याबाबत पोलीस स्टेशन ठाणेदार व उत्पादन शुल्क निरीक्षक/उपनिरीक्षक यांना जबाबदार धरले जाईल.

४. समितीने महिन्यातून किमान एकदा न चुकता बैठक घ्यावी व तालुक्याच्या हद्दीतील सर्व गावांमध्ये हातभट्टी दारु बंदीच्या निर्णयांचे काटेकोरपणे पालन होते अथवा कसे, याबाबत आढावा घेऊन हातभट्टीच्या दारुस संपूर्ण पायबंद घालण्यासाठी उपाययोजना कराव्यात. पोलीस महासंचालक व आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क यांनी अवैध दारु धंद्यांना संपूर्ण पायबंद घालण्यासाठी त्यांचे स्तरावरून त्यांचे अधिनस्त घटक कार्यालय प्रमुखांना त्वरीत आदेश निर्गमित करावेत. तसेच, या शासन निर्णयास स्थानिक वृत्तपत्रांमध्ये सुयोग्य प्रसिध्दी देण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ना. रा. शेरे)

उप सचिव, गृह विभाग

प्रति,

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 पोलीस आयुक्त (सर्व)
 आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 सर्व विभागीय उप आयुक्त (राज्य उत्पादन शुल्क)
 विशेष पोलीस महानिरीक्षक (सर्व परिक्षेत्र)
 जिल्हाधिकारी (सर्व)
 पोलीस अधिक्षक (सर्व)
 अधिक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क (सर्व)
 तहसीलदार (सर्व)
 कार्यासन, विशा-५, इएक्ससी-२, इएक्ससी-३, गृह विभाग
 निवड नस्ती, गृह विभाग